

سنه

پرائیت اشرا

پرائیت سنه ۱۵۰ ، آن
ایلیقی ۸۰ غروش اولوب اوج
ایلیقی یوقدار ۰ قیرمه ن مقوی
بورو اله آلمق ایچون ستوی
پکری غروش قشله آیندیر.

دو سعادتند سنه کی ۱۳۰ ، آن
ایلیقی ۷۵ ، اوج ایلیقی ۵ غروشدر
پوسته ایله سوندر بیلرسه ولایات
پدی اخذداونور.

شوفون

پنچشنبه کو نلری چیقار . منافع ملک و دولته خادم معسورد عثمانی غزه سی

Nº : 344

Rédacteur en chef:

Ahmed IHSAN

SERVET-I-FUNOUN

JOURNAL ILLUSTRE TURC PARAISSANT LE JEUDI
CONSTANTINOPLE

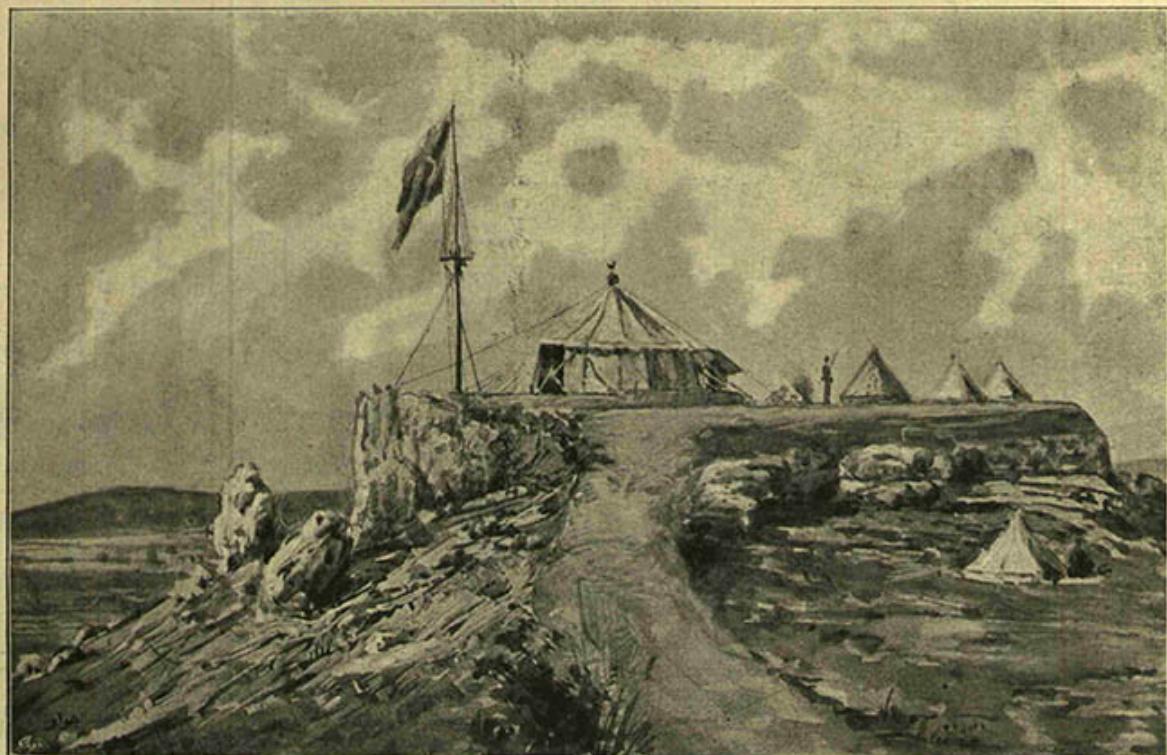
7me Année

BUREAUX:
78, Grand'rue de la
Sublime Porte

پنچشنبه — اون در دنچی جلد

پنچشنبه — ۲ تیرن اول سنه ۱۳۱۳

عدد : ۲۴۶

[خبر مخصوص زک کوندریکی رسمن پاپلشدر]

(مشیر دولتو ادهم پاشا حضرتلىست دومکده اقامت ایلدکری چادر)

La tente de Son Excellence Edhem-Pacha, dressée sur une colline à Domokos; d'après un croquis de notre correspondant.

نسخه منك حين نشرنده مفرداتيله اعـ ملان
اولنه جقدر — تقربياً درت بيك غروشه
بالغ اولمقدمه اولديغىتندن اغانه سركى" عاليسى
منفعتته يكرمى ايكي بيث غروش قدر بر پاره
طوبىلامش اوله جغز .

مصاحیہ ادبیہ

دہ قادیت مم نور؟

بر حس مستثنی افایه ایدن آثار
اخیریه فرانسلر « دهقادان » دیدیلر .
لغه « کری به کیدن » معنا نه اولان
بو اصطلاحات سبب وضعی شو اولدی که
یکی محرر لر بوندن بر قاج عصر اولی
شعر ادن — مثلا رونسار کی — بعضی لرینش
اسلوب متروکنی تقلید و احیا ایدیور لردی ،
بوندن باشنه یکی محرر لرک تشریخ ایمک
ایستد کاری مستثنی حمله علی الاطلاق
هر کشت طوبه جنی شیر اولمده گندن هر بری
بر مرض معنوینک علامت عربیه می کی
تاقی اوئندی ، بتون فرانسلر ادبی جدیده .
سنک بر معلولیت عصیه ایخنده بوندقارینه
حکم ایدلدی ، بو احکام وتلقیات ده « دهقادان »
اصطلاحاتک بر مسلط قلمی به علم ایدلسنه
باردم ایتدی ...
براعتبار او زرہ ایمک دهقادان « شارل .

بویله او لدینې حالدە شارل بودلر زماننده
« دهقادان » كلمه می بر صفت اصطلاح ایله
موجود دکلدي . بولوولن ایله آرتور رنبو
— ایکي شاعر — شارل بودلر ک فکر
واسلوبنې بر مسلك مخصوص ادبی حالی
ویرنجې به قدر « دهقادان » اصطلاحى
ایشیدلدى . او ایکي شاعر بودلر نامني بر
واضع مسلك متبه سنه کوستره رک برغیرت
مقدانه ایله نشر آثاره باشلايغه في الحقيقة
بودلر لفظاً و مألاً بر مخصوصيت مسلكې

اوله رق ترسیم و حک ایندیریان لوحه لرک
دنخی مکماحته فوق العاده اعتتا ایدلش
اوله چندن نسخه ممتازه من بحق انفس
آثاردن معبدود اوله جقدر دیگده ترددا همیز.
نسخه ممتازه من اعانه سرکی عالیسی
قومیسیوننک مأذونیتی و معارف نظارت
جایله سنک رخصتامه می ایله ترتیب ایدلش
و طع و تمثیل رسیده حد ختم اولیش اولوب
انجع ھر نسخه نک قبل الاتشار قومیسیون
عالی جانبدن مهر لئی لازم کادیکشدن امر
ختیم بالایها اوکمزده کی هفتہ توزیعنه باشلا -
سله جقدر .

نسخه ممتازه من ثروت فنونك نصف جمجمه
و تمام بوز المتش بش صحيفه دن مشكل اوله رق ،
او توژی متباوز تصاویر نفیذه هي ده
حاوي بولیور . نسخه هي ايکي نوع کاغد اوز .
رينه طبع ايلدك : طشره دن ارزو ايندز
فيثات معنیه هي ايکي غر و ش پوسته اجرتی
علاوه اعتماد .

پوسته بولی ده قبول اولنور .

ات-ترا ایدن ذوات کرامک - اسامی می
بر معناد اعلان قلندریگی کی نسخه لدنی
بوسته خانه عارضه نمک اعتدای مخصوصی ایله
و کمال نقدیله کوندر ایله حکمده.

او لاد تهدا و معلو لين غزنه اه عنها يه من فعنته
انتشار ايده جلت او لان اشبو نسيخه ممتازه من
اجيون ارباب مرثوت و حيتک همتی بالحاصه
رحا اندروز :

نسخه ممتازه من اعداد مطبوعي او الجده
اعلان ايدلديكي او زره ايكي بيك نسخه دن
عبارات اولوب بونك فوق العاده اوله رق يوز
عددنه فرق و يوز عددنه يكرمي
غروش فيات وضى صوکره دن تسيب
اوله رق قالان بيك سکريوز نسخه هنك
ش يوز عددنه اون بش و بيك اوچيوز
عددنه ايشه بالکر اون غروش فيات قونلاه
قندن نسخه لرک کافه سنک صرف حانده — که
وفی مررت قارئیندن هر حاله اميد ايلورز
— يكرمي الى بيك بش يوز غروشه قریب
— مبلغ حاصل اوله حق دیمکدر ، تریسیه ،
بعیه ، کاغد و رسملار مصارفی — که بوده

أَخْطَابُ الْمُحَصَّنِ

ژوٹ فنونک نسخہ ممتازہ سی

حاصلانی اولاد شهدا و معلولین غزنا
عنایی به مخصوص اولمک اوزره جریده
عاجزانه من طرفدن بر «نسخه ممتازه» طبعنه
مبادرت ایدلیکنی یازمشدق . نسخه
متازه من اعظم ادبی مشاهیر محترمینك
با شخصه قامه آدققاری اوتوز ایکی
پارچه منظوم و منتور اثاردن منشکل
بولنیور . اشبو انار فیلسی به مخصوص

ظلمت اینچه سولعون بر قرص فره نشیه
ایدیور ، ساعتک هیکلی تاریکی سکونه
میخلاشم رتابوته . هر آنچه دقیقه دیگر
اهتزاز ایدن ناقوسی بر مطرفة اخباره قیاس
ایده رک : « ساعتلر بر کاله تائیده حس
هر این تضییق ایدر ... » دیبور ، شاعر
حسیاتی آکلامق ایجون ساعته بتون بر
تخصیص وریبور . اونک نظرنده ساعت
یورو بور ، باقیور ، سوبه بور ، وورو بور
ونهایت هر ضربه سیله بر ذره حیاتزی آلوپ
کیدیور ، عادنا بر دشمن ... حقیقتده ساعت
عنی زمان بوله دیگر ؟

حسیات ببسیطه و حقیقتیه دن - دها آجیق
تعییه ایله - حسیات عادیه و طبیعیه دن زیاده
نادر ، رفیق ، سریع السیر ، صعب -
التحلیل حسیانک تعریف و توصیف ایله
اوغر اشان بوادیه لاسک حوصله قامویه
سی پک طار ، قواعد صرفه و نحویه
پک بخیل ، احکام انشادیه سی پک غیر مساعد
کلداری ، اووقت بر طافی یکی کله ریا دیلر ،
بر طافی صرف و نحوی تعديل ایتدی ،
بر طافی ده احکام انشادیه دیگر دیردی .
بو تبدیلات ازی اوله رق فرانز
حرکات ادبیه سی منظمه تغییب اینه ساره
قارشی بونارک نشریات اخیره سی بر آرسیسی
کورودی . فرانز ادبیاتی علی الدوام
مطالعه ایدنلر بو آناری پک کوزل آکلا .
یورلر دی و آکلا رو .

بالآخره « رنه کل » کی قیمه نظری
بر قاج فرانز کنیجی حقیقتی کوره میرک
ادبیات اخیره مک کوزل لکی اغلاقدن عبارتدر
صادیلر ، یازدیلر ، اوبله شیلر یازدیلر که
مکن دکل ، سرا با مسخره اق ...

« ده قادیزم » مک یتشدیر دیکی سامن ،
رودنباخ ، سینوره ، وردمن کی جدی ،
کوزل شاعر لر رنه کل و امثالی هر زه تویسانک
کندیلر ندن اولمیغی اعلان ایتدیلر ، او زمان
قوچه رنه کل کمال غرور ایله : « ذاتا بن
اونلردن اولمیغی قول ایتم ، بن ، آرمو -
نیست - استرومانتیسم ، ننمذانه مخصوص
بر مسلکم وار . » دیدی و بتون نجهانی

هر حی بـ اشانه مرض اوله رق قبوله
و بوندن طولای او حس مستنانک صاحبی
تدنی عضوی ایله انسامده هیچ کیمه
حقی اوله ماز . بوندن باشقة بر شاعر ک
هر حسی هر کسک تجربه قلیه سیله ثابت
اونش بر حقیقت دکلدر ، اویله اولسے ایدی
شاعر بـ آنچق امن جه معنده اربابه نصیب
اولور دی . حالوکه مزاجی معتدل ، اهتزاز
عصیبی ملائم بر سیوک . ر حقیق شاعر
کوستیله من ، هر سیوک شاعر لدمتاز و مستنی
بعض حسیانی اولق ضرور بیدر . آنچق
بو حسیات خصوصیه نهیب وزیه اولق
مشروطدر . واقعا بول و زانک شاذ و مناز
اولق او زره شعره ادخله چایشیدیه حسیات
آرسنده طبیعت و نژاهه . طولای سیله
سلامت اخلاقه خنالف شیلر بوق
دکلداری ، فقط بو شابه بالکن اوشاعر ک
بعض آثاریه منحصر دی . دیکر لرینکی
بوبه چرکن لکلردن مصون و مبرا ایدی .
بالکن ورلن عائد بر سیله ایله بتون بر مسلک
ادینک مردو دیته حکم ایمک تجائز دکلداری .
مسلسلکرینک بوعنوان بـ شانی آلتنده
هر شهرت مأموله ادبیه لر زان و کریزان
کورن بو شاعر لر طومدقاری بوله
دوام ایتدیلر . هر بری کندی پیغوله روحنه
چیکلیدی ، کرده خیالاتی موسيقی الفاظ
ایمچنده تهزیز اینکه باشلادی ، اک نازک ،
اک سریع السیر هیجانلری بر صیر عاشقاه ایله
محیسل وفاده به قوبولدی ، روح اینچنده
سیس کی ، فیصای کی یکدیکریه فاریشان
رفیق و خفیف حس لری بـ نار کی و کنی
ایبردی . هر بری مزاج و استعدادیه کوره
بر طافی هیجانات ایله مشغول اولدی : بر
طافی هووات ایله ، بر طافی اتفعالات
ایله ، بر طافی حسیات مؤلمه ایله اوغر -
شدی . مثلا بری کذارش از منمک تائیز
دلخراشی آکلامق ایجون بـ کون بر میدان
ساعته تصور ایندی : ساعتک خوشی
لیال اینچنده کی ضربان موزونی بر دشمن
غیر مرینک اصوات خطوانه بـ کزه تیور ،
ساعتك جامی آرقه سنده بـ ایاض مینه ی تهایی

حائز اولدینی آکلاشیدی ، شبان ارباب
فلم تربیة ادبیه سی بالخاصه « فلور دومال » دن
المغه باشلادی ، وران ایله دنبونک معقبلری
جو غالدی . اورتیه بر مسلک بـ این دنی
جیقدی ، بـ مسلک بر اسم و بـ مک لازم
کلور دی ، بـ وظیفه مسلک خلافکرلری
در عهده ایندیلر : فهرست مسلک ادبیه
« ده قادان » تعبیری لاحق اولدی ، مناسبتر
اولمقدن زیاده حفسز بر اصطلاح ...
زیرا ، اولا بر اسکی شاعر ک اسلوبی تقیید
ایمک بر کریه کیدیش ، بر میل تدی
دکلدر : فلاـفه لسان تویله محقدر که
هیچ کیمسـی تقیید اینکسزین بر لسان ،
بر اسلوب صاحبی اولق ممکن دکلدر ، بر
چو جوک ایجون یا والده سی ، یا پدرخی ،
یادادیه سی تقیید اینکسزین سوزه باشلامق
ممکن اولدینی کی ... آنچق هر زمانک افکار
و حسیاتی باشقة اولدینهندن اعصار سابقه دن
برینک اسلوبی عصر لاحق فکر و حسی
تبیغ ایدر کن بالضروره بعض تهدیله
اوغرار ، بو تعـدیلات قولاـبلـه حس
اوله جق بر مرتبه بـ رسیده اوـنـجه ظن
اونورکه اورتیه چیقان یکی ، بـ بـونـتونـهـ
یکی بر اسلوبدر . اسلوب لفظی بـ عـادـهـ اـولـانـ
بو محبوریت تقیید هیچ بر تجدید ادبی بـ مانع
دکلدر ، انسان پک اسکی بر محمرک اسلوبی
تقیید ایله باشلادی رق پک سیوک بر تجدید ادبی
کوسـنـهـ بـیـلـیـرـ : بـنـاءـ عـلـیـهـ فـرـانـزـ اـدـبـیـ
جـدـیدـهـ سـنـکـ روـنـسـارـیـ تقـیـیدـ اـیـلهـ مـسـاعـیـ
فـلـیـهـ بـاـشـلـادـیـ مـسـلـکـلـرـیـهـ « دـهـ قـادـانـ »
صفـیـ وـیرـسـیـ اـیـجـونـ برـعـالـتـ کـافـیـهـ ، برـ
جهـتـ استـحـقـاقـ اـولـهـ مـازـدـیـ . باـخـصـوصـ کـاـوـ
تقـیـیدـ اـبـتـدـیـشـدـنـ بوـکـونـ برـاـزـ کـوـرـمـکـ هـاـنـ
هـاـنـ اـمـکـانـسـدـرـ : روـنـسـارـیـ اـسلـوبـ اـیـلهـ
متـلـاـ « آـلـرـسـامـنـ » لـ اـسلـوبـ آـرـهـ سـنـدـهـ کـ فـرـقـ
« دـهـ قـادـیـزـمـ » اـصـطـلـاحـنـکـ پـکـ حـقـسـزـ وـضـعـ
اـولـهـیـغـنـیـ برـفـرـیـادـ کـیـ اـعـلـانـ اـیدـرـ .

نـانـیـاـ هـرـ حـسـ بـ اـهـتزـازـ عـصـیدـنـ باـشـقـهـ
برـشـیـ اـولـهـیـغـنـیـ وـاهـتزـازـ عـصـبـیـ هـرـ کـسـکـ
مـزـاجـ فـطـرـیـ سـیـلـهـ مـتـنـاـبـ بـ درـجـهـ شـدـتـهـ
اـولـهـجـنـهـ کـوـرـهـ کـنـدـیـسـیـ اـیـجـونـ مجـھـولـ

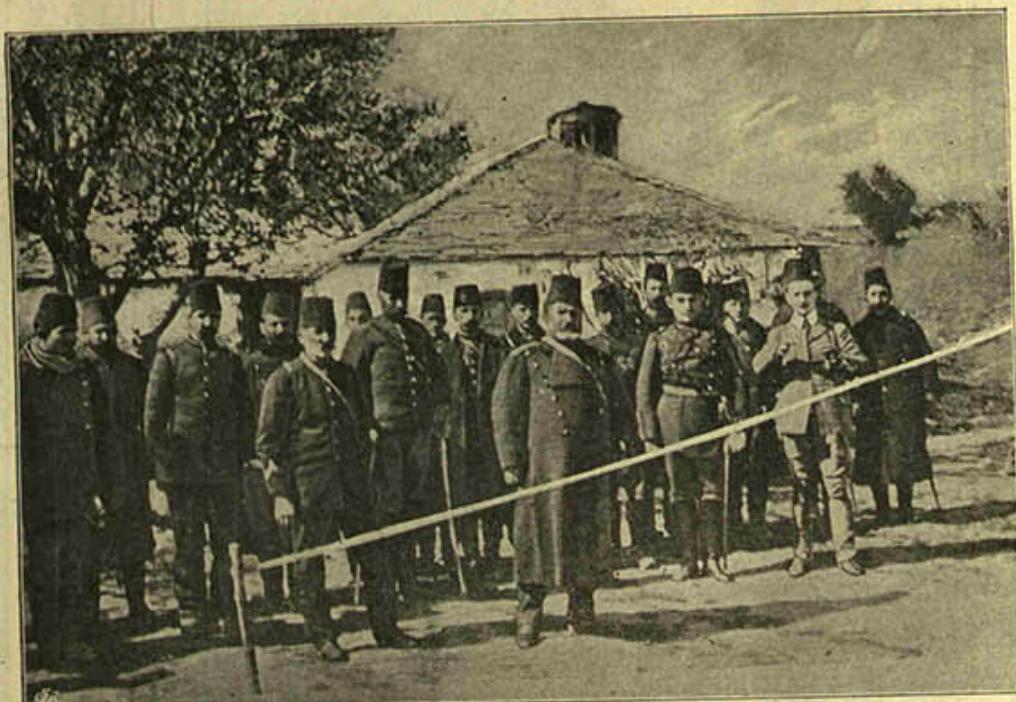

[بو رسم بالخاصة پارسده حاک اینشادر]
 (مشیر دولتو ادھم پاشا حضرت‌لرینک بیک بر تصویرلری)
 Son Excellence Edhem-Pacha.

طاشک لونی کبی اوچوقو.. دیرلر؛ صوده،
 طوبراقده، زمینده، سعاده، هرشیده بر حال
 کورورلرک کندی روح‌لریله تلاقی دامیده.
 او قشایان قافیه‌لر .. در؛ او نار مملکتلرینک
 در؛ او نر حال طبیعیدن زیاده حال مرضی‌ی
 تحلیل ایدرلر؛ او زمان، فکرلری سفیدپوش
 و خوش برز پری سهی اندام کبی، خسته‌لرک
 روح بر آلامه یاقلاشیرلر؛ مشفق بر همشیره
 کبی او روح رنجیده‌ی رحم تسلیته استطاق
 ایدرلر؛ او روح‌لر برهیجان آنسی، بر

سلر، رقيق رنکلر .. مهتز و متموج. لرزان
 و رخشان شیلر .. کوکر جینلر کی یکدیگر نی
 او قشایان قافیه‌لر .. در؛ او نار مملکتلرینک
 سهای سنجابی‌سندن آدق‌لری یاد مغمومی احیا
 ایمک ایستدکاری زمان؛ « شمال سهال سهالرینک
 رنک سنجابی‌سی روح‌ده قالدی . بن اورنکی
 ایخیده، کوزلرده، صولده آرام .. بر
 رنک که تعریفه کلز؛ بر تشرین اول دکزی
 کبی صولنون؛ بر اسکی قبرستان مستورده‌کی

کولدیردی . بو کون رنه کیله بر ده قادان
 دیمک ده قادیز مدن غفات ایمکدر .
 فرانسده « ده قادان » نامی آلان
 ادبی مقتدره یوقاریده اسلامی‌ی صایدیم
 درت کشیدن باشقه قلود-هئل ، ایوانوہ
 رابنوصون کبی بر ایکی کنجدن عبارندر .
 بز « ده قادیزم » نی مطالعه ایچون ایشته
 بو شاعر لرک آثار و حسیاتی تحلیل ایعلی‌یز .
 بو شاعر لرک خوشلرینه کیدن؛ « مهم

[میدان حربه الشان خصوصی فوتوغرافیدن]
[سعادتلو حمدی پاشا حضرتی و معیاری]

Son Excellence Hamdy Pacha et sa suite, d'après une phot. spéciale

کوچک ، مطرد محترز ، ضربه‌لر ...

۶

سوافقله سیلاه‌لر آغا‌لشیر ،
افق یاقلاشیر ، یاقلاشیر ، یاقلاشیر ،

بولو طلر قاراردیقه ، ذرا نه بر
آغیر ، مختصر طالع‌لائق کایر ،

بورور برصوغوق کولکه اطرافی هب ،
نمایان اوپور کوندو زین نصف شب ،
سوز شیمیدی ، منظور اوپور کن دمین ،
هیلاسی قارشیمده بر عالمک .

آجلماز نه بروز ، نه بر شخره ،
باقدیقه وحشت چوکر لره .

کچر بوش سوقادن ، خیالت کی ،
شتابان و بوشیده سر بر صبی :

اودم لیل یادمده ، صولغون ، تباه ،
سورور برقادین بر ردادی سیاه .

صاچاقله قوشلر — حزیندر بوبک ! —
صوصارلر ... او زاقدن اوپور بر کوبک .

او تر کوش روحده بوس برانین ،
بوغوق بر تضاد سکون وطنین :

برکون دیکشیدی راه حیاتم ، بتوون یوم
ملو کوروندی نور و ترانه به سرتسر ،

طویدم ، اوکون کزیندی حیاتنده رعشه‌لر .

همراهه احتیاجنی حس ایلین قوم

بر رعشه نویله اوکون دوشیدی ، تتره‌دی ،
قابلده کولدی ، آغا‌لادی بر حس مبتدی .

بر دست تسليت آزادم وضع قلب ایچون :

بر سیر فی‌النام ایله بی فکر و بی قرار ،
قالدم میان راه آصادفده لرزه‌دار ..

بولدم یولمه بن سفی ای مهربان اوکون .

جناح‌چایی‌جنی

یاغمور

— خزان یادکاراندن —

کوچک ، مطرد ، شترز ضربه‌لر

قفل‌لرده ، جاملرده بر اهتزاز

اولور دمدم نوحه‌کر ، نفعه ساز :

قفل‌لرده ، جاملرده بر اهتزاز

ام یکدمی ، الارینک سایه طوغه و بر حرکت
ناکهانیسی رنشیدنک زمین حزی اولور .
کورویورکه بومسلک ادبی اویله شایسته
نفرین واستکراه برشی دکل ، حق سویلی
جهتاری بیله وار : از جمله صمیمیت ...
اکرچه « ده‌قادیزم » مسلکی عصر
حاضرده تأسیس ایتدی ، فقط اعصار‌الله‌ده کی
شعرانک بر قسیحی مطلقاً بعض آثارنده
هر کسک آکلامه‌میه جنی حسیات خصوصیه‌ی
تشریح ایمیش ، مطلقاً عمرنده بر قاج کرده
ده‌قادان اولمشدر .

مناب شراب‌الدین

شعر

نوروز اشتباق

بن ، کوزلم اوگمده ، سکوت و امیداشه ،
منون و بی‌خبر ، خلجانسز ، غرورسز ،
شهراء عمری قطع ایدیوردم فتورسز .

محفوظ و مستتر کی برخخل بید ایله ،
پیرامنده واردی بر آسایش ظلال ،
تهیز ایدردی عمری بر صمت خوشمال ...

تشکیل ایندیکی از لرنده همان بیلمیدرک آجوب ابپولیت تمنک او مین ناسفه - یه تأسیس ایندیکی، زولانک اسارتی عرض و مدافعته ایدوب بورژنک او شیان حیرت تدقیقات ایله اک کوکول نونه لرفی کوس-تردیکی، صوکره زمانیزده استقادک بر استادلری صایلان لومه ترل، ماگلر، فرانسلرک کندی مناجلرینه توفقاً بر صورته تطبيق و ایضاح ایدکاری تنقید فی روماده نمل آرایور؛ سندالرلک، بالازاکرک، تورزسانلرک، فلوبه رلک، غونهورلرک، زولالرک، دودملرک، بورژملرک، فویسلرک، نانورالیزم بیروانی اولان موباسان، هویجانس و رفیقلرینک، بونلردن صوکره یتیشوب بوكون حکایانک مستقبل استادلری دیه تاقی ایدیان هر رویولرک، مارغ بیتلرک، بازهتلرک، رونیلرک، دوده زاده لرک، بول آدانلرک آثاری حقنده بولده فکرلر سرد ایدیور؟ بونلری نه کی قصورلره تحظنه ایدیسور؟ بونی تدقیق اینک لازم کلیر.

هیچ برسی خورلک مقصد و نقطه نظری اهمال اینمش، بولیهای مقدن بر فائدہ بکلمه مش، اخلاق و باطنی اولما لیدی دیمه مش، ائده آرادیقی شرائط عنده نک نقصانی بر قصور عد اینمش در، چونکه رومان هیچ روقتده بر جوچ شرائطی جامع بر از ادبی دکادر، مین هیچ بر شرط و قدره مکلف او لاماز. اولدیقی فرض ایدله هرشی کی اوده زمانه کوره دکشمک ایجاد ایدر، دکشده کجه چوغالیر. سنجه متذکر اولدیقی حالده باشنه سنجه مقبول او لایسایر، قضیه مک اکثریا بر عکس اولمی احتمال ده وارد. اوحالده اقدر متناقض شرائط بریکرکه ایجندن چیقلماز، نه کم بوله شرائط اربابی ایجون اویله اولدی. اکثریا بشتر طلر طبیعی، اخلاقی فلاں کی بای نسبت ایله نهایتیان بر جوچ صفتلردن عبارتدرکه صورت عمومیه هه هیچ بر دلاتلری بوقدر؛ بوكون آرتق تحقق ایندی که دنیاده مسالک ادیه قدر بوس برشی او لاماز، بونلر بر زمانک اعتقادات ادیه سنده

دیشندی؛ بن ده بوكون مساعده کزله شو سطر لرده « بن ده ادعا اینم که ناقللر من بلک مکمل حکایه لر وجوده کتیردیلر. لکن دیه بیلمیدم که بوكون آرتق بزدهه بر حکایه وارد. » دیه جکم.

فقط بتوون بمحترمین اول حکایانک نه اولدیقی سویلمک مجبوریت کوریبورم، و بونی قورقوتیور؛ زیرا هنوز حکایانک نه اولدیقی بیامورز. حکایه اون طقوز بخی عصرک تکملات ادیه سنده نه دلاتلر آمش، صوک ترقیانده نه طرز لر کیمیش؛ بونون بونلر بیلنمک لازمدیکه بوكون یازیلان از لر دار طوغر و فکرلر در میان ایدیه.

بیلون. حالبکه ادیه اینزده، او وندن بر دن شویله بزیکن بر از معلومات نسلمه آثار ادیه ده آرآه جق هر درلو شرائط وضع و تائیسی ایجون کاف صایلانک، بر از کوروا چه هان بوشر ایش - نقطه نظر ذاتی هه کوره - تطبيق او لونیور، او فاجعه بر اخراج بوزندن زوالی از لر بدخت اولمسنے بر شرائط عندهیه عدم موافقی مر جائز بر سبب تشکیل ایدیسور.

عالمه شیمیدی زوالی موباسانک او کوکول « پیره زان » حکایه سنه علاوه ایندیکی رومان مقدمه می کادی؛ بونده رومانک نابدا ایندیبری هر جهتچه بربریه هیچ ده بکزه مین بواسمه کی از لر ایجون صره ایله « شوروماندرو، بودکادر » دیه کویار و مان شویله و بوله اونق لا بد منش کی بیان محکم ایدن تنقید جیلره حایقی بیوردی؛ « ای اویله ایسه رومان نه دز؟ » دیبوردی. او تهد، رومان نه دز؟ آکر « بیلر ». بر رومانه « ناما » ده بر زومانه دندر؛ آکر « لادام او قامه لیا ». بر رومانه « شهری » ده بر رومانیدر؟ ..

بزیکن ایجون رومانلرک بری اولان اور و پاده، تنقید جدی ارباستک آماری کوزدن کیمیلک، رومانک نه اولدیه، بر رومانی هانکی نقطه نظر دن محکم لازم کلیدی کنه دار او جله لر جه مطالعات تدقیق ایدلک اقتضا ایدر. فرانس ده نه بوكون هر بازار نه می یازه جلد لر

کوچک، پرهوس کوهرین قطره لر سو قافله ده، داملرده بر اهزاز اولور متصل نوحه کر، نعمه ساز؛ سو قافله ده، داملرده بر اهزاز کوچک، پرهوس، کوهرین قطره لر ... - ۲۷ دیاول ۱۹۳۴ -

ت. قافله

رومانته دار

- ۱ -

بنده هفته

حسین جاهدک سکندره نشر اولان بر مقاله سنده بزده شعره او قدر رغبت کوست - لدبکی، شاعر لر من او نذر چوچ اولدیقی حماله حکایه من ده بوله بر فیض کورولیدیکنن، نافلر من ایکی کشی هه احصار اینسندن شکایت ایدیبوردی .

حابوکه بوكون، هنوز آنی آی بله سکمادن بونکابی حفسز بر اقه جق تجلیانک لمعانشده حاضر بولونیورز، شاعر لر من قدر ناقللر من اولدی، نا اولدینبری بوجنس ادبی بزده احیا ایدن، بری « سر کدشت » ی. دیکری « نمیده » سیله عادتاً تایس ایدن سزاوی و خالد ضیا بکاره بکن سنه نک فیوض ادبی سنده بلک ذیندخل او لان ع. نادر بکن موکره صرف بونه مک پتشد بر دیکی یکی حاکیلر من دن اولق او زره حسین جاهدک، رتدی بخندنک وبانقه بر اصوله اظهار تیز ایدن صفوی ضیا بلک از لری آنی ایجون بیوک بر امید فیض و ترق وریبور . بونلردن باشنه شیمیدی به قدر اسلامی هر رساله ده کورولمش . مختلف دکرلی بر رفاج از بای میش بعض حکایه نویسلر من دها وار.

جاهد او مقاله سنده « ادعا اینبورم کبز بلک مکمل شعر لر وجوده کتیردک، فقط شونی سویله بیلمیدم که بوكون زدهه بر شعر وارد ».

لقطعه دن مطالعه اینیوب جدی ، متعقمانه بیان فکر ایدمچک ، اکر واجب کورسه بو مقصدی شو و با بواسوول دها ای افاده ایدمیلایردی دیه آتلارمه بجهجک . انبات مدعا ایچون سرد دلائل ایله جک ... بوقه محررک مقصدی ترک ایدمیلرسه اک کوزل از لری بر ضربه قلمعله حراب ایمک قدر فولای برشی اولاماز .

اسانده ایلکدن بحث ایلیدر که ای اویونار . نظر بمسیله زولامک و آرقا . شلرینک بوتون آثار نفیسه‌سی او قوی نق زحمته دمک شیلرکی کوسنریلیر ، فانی کورسوندر که ایلکی تقدیر ایت‌ونار . دستوریله ده بوتون نیکین محررلرک آثار نفیسه‌سی زر و وزیر ایدمیلیر ، حاصلی بیانی بر قلمک پک قولای یازمجنی بر جاه . جکله بر جوق مجلدات ابطال ویا حیا ایدلش اوله بیایر .

بر از کوزل ویا چرکن اویور ، باشقه برشی اویه ماز : بو بر کره تعین ایتدکن صوکره شاشیرمق تهلککسی قالمامش دیمک اویور ، یالکن محررلک موافقیت و عدم موافقیت وارد ، بونک اسبابی کشف وایضاح لازم در ، بونک ایچون ایه تعی و اقدار ایست . هر کس بیلیر ، ارتق بویله شیلری هر کس ادعا ایده بیلیر که رومان شودر ، بودر ، شویله اولمایدیر ، بویله اولمایدیر ، حکمرانی هپ بوشدر . بویله آرق تعریف ایداز . بویله ایله سز بیلیدیکنکز کی البه محررده بیلیر ، او یازمق قوتی الده ایدمجه به قدر او قویی شیلدند البه بو شرطی او کرنه نشدر ، بویله ایله بیلیدیکی حالده ندر او ائق که اوکا سزک شر انطکره غیر موافق شیلر یازدیریبور ؟ دیمک باشقه بر مقصده وار ، ایشنه بوسائق ، بومقصده از ایوب بولق و اوکا کوره بیان مطالعه ایمک - که منقدک و ظیقه سیدر - اویله نازک و مستحیل برایشدرکه بزده شیمیدی تنقید ایله اوغر اشانر ازه سنه هیچ او قدر مقتدر بینه راست کلک . اوت ، ادبیاتلری لازم اویله بیلیر قدر تدقیق و تعقیب ایدن ، حتی

رومانتیزم ادبیاتی ره آلبزمه حاضر لادیغ

کی بوده ئه کسپه ریماتالیزمه حاضر لادی : بوكونک محررلری ایسپه هیچ بیلی طائمه رق دها باشقه درلو از لر یازیبورلرکه

هنوز بوناره حکم براسم ویرلدی . محررلر ، منقدلر بتون بومسالک ادبیاتک مناقشه‌سی ایچون سنه لر جه یازدیلر ، هر کس دعواستنده نابت قالمدن باشقه بر توجه چقا . ایدی . بوكون بازیلان از لر دده شورا-نی طیبی کورور . سه کن بورا-نی مافوف الحفیه بوله جق . شونی اجتماعی بولور کن بونی تخلیلی کوره رک متعجب اوله جق‌کن .

ایشنه بزده حکایه بازانلار ، بلکه زمان و تبعجه موافق سبیله . بوسونک محررلرله برا بر درلر .

...

اساساً بو حکایه لری هیچ بر قیدله او قوامایدیر . شو صولک عصرده حکایه‌نک

ادوار تکاملی تعقیب ایدیله رک قازانیله جق تجربه ایله بیلیدیکه محرر سزه حیات ، طبیعت وهیئت اجتماعیه حقنده کی حیات و مطالعاتی ویرمک ایستیور ؛ بوناری حتی غیر طیبی . صرف مخبل و مرتب و قواعاته ده ادا ایده بیلیر : بایچقانی مه تریلیکه قابل لو مونیه نک از لری بوکا کوزل نونه لر تشکیل ایدر ؛ حتی اثارینک هپسنده بر رخنجه اجتماعیه بولنان ایسنه نک ، بونورومجلی حکم محررلک «معمار صولنه سی» کی از لری میدانده در ؛ مخبل ، تمنالی اولدفاری حالده هیئت اجتماعیه نک الا طیبی رومانلرله افاده او لونماز حلالرخی نه کوزل افاده ایتشادر .

دانما محررلک مقصدی تعقیب ایدملی ، بومقصد بولونی ؛ بونده نه قدر موفق او لونمش ؛ بونی ادا ایچون قوللایلان اصول نه درجه بر موقفیت و دها ایله قوللاینمش ؟ بیان ایدیلن مطالعه زحمته ، یازلنق زحمته دکر بر شیعیدر ؟ منقدک و ظیقه سی ایشنه بونقطه‌لری ایدینلا تقدیر . مؤلفک فاسفه‌سی ، بو فاسفه‌ی عرض و تطبیق ایچون ترتیب ایدیلن مصالی ، افاده و احساسنده کی صور و نفائصی اله آله جق ، مقصد محرره پک او زاق بر

اساساً بر از ک مکمل اولیی ایچون مطلقا خیالی ، حقیقی ، طبیعی ، تجربی ،

تحابی ، تصویری ، یاخود اجتماعی اولیی فلاں کی قاعده‌لر تعین ایمه مش ، بونار انبات او لونمامش .

فرضیدن عبارت قالش . هر بریسی باشقه بر کوزل‌لک کوستمش . هیچ بیسی حسن . مجرده دیگرندن زیاده تقرب ایدمه مش ، وبا هیچ بیسی مؤلفک مقصدینه دها زیاده خدمت ایتماشدر ؛ هر محرر بر اصول طونار ، یاخود تأسیس ایدر ؛ بونک بو فکریه قارشی بر دیگری ضد بر فکر بسیه . بیلیر آ... بخون مطلقا او طوغر و ده بیا کلش ؛ دنیاده کیم آلدانیورم ادعایی ایدر ؛ بوكون فن آلدانیور ، نزده قالدی ظنیات ...

هوغونک قرومود مقدمه سیله تأسیس واعلان ایلیدیکی او معهود رومانتیزم ، اربابنک ادعاینے کوره . کویا حقیقت حیاتی دها

زیاده احساس ایده جک ، شاعر کنندی قولجه « انسانی وقوی » اوله جقدی ؛ حابلوکه ولوی اولمقدن باشقه بر موقفیت کوسته‌مدی ؛ حتی زولامک ، اسانی جالیش‌هرق چالایه رق فنون تجربیه به ، محاکات فاسفیه به تطبیق ایده رک تأسیس اندوب یکرمی نی متجاوی خارقه آمیزه رومانلرله تأسیس ایده ایتدیک ، سکر اون جملک تنقیداتیه مخالفینه قارشی مدافعه ایلیدیکی او مشهور « تجربی رومان » نهی انبات ایتدی ؛ بوكونکی ادبا اونک ده موفق اوله مدیغنده متخد جیقویورلر . اساساً موفق او لون جق شی ندر ؟

زولا « انسانلری او بیدورمه ، سولو بالانلرله الدانه جغمزه حقایق اویلینی کی سولیلم ، بوکافیدر . » دیکله نهی موفق اویلی ؟ ایکنچی ایبراطورلر دویرینک بر تاریخ فیلس اجتماعی و اخلاقیسینی یازمقله اخلاقه بر خدمتی ایمک دعواستنده ایدی ؟ حقیقتده هبی صنعته خدمتمند باشقه بر شی یا به مدیلر ، ساده اوکا خدمت ایتدیلر ؛

موپسانک، بورزه‌تک حکایه‌لری
کبی شوخ و ظبی حکایه‌لره ناقللار من
دها زیاده میل ایده‌رک پک کوزل
نمونه‌لرینی میدانه کتیرمشادرد.
بونلرده هر جنسدن پارچه‌لره راست
کلیز: مثلا بری چاملیچه‌ده انکلیز
مریسمی، سودانی دادیسیله
ایپکلی شمسیار آلتده کزن ذنبق
کبی بر کنج قبرک هوس و ملال شبابی
زمین تصور اخذاز ایده‌کن دیکری
بر سور و چینک قیزینی، اوئنک بونجقلی
ترینانه عشقی یازیبورد، بری
طاوانندز ایون شمسیه‌لرینک رنکلی
قانادری دال‌غلامان صالح‌ننده پیه‌ترو.
ماسقاينک بر نفعه‌نی ترم ایدن متلون،
خرچین، شوخ بر قیزی ترسیم ایده‌کن
اوری قارا‌کلکی بر محله‌مک باصیق
بر اونده طاوان دلنسون دیه باشنى
اکنکه مجبور بر کوکله، بر دیکری
چاملرله ظلال آلود باخچه‌ننده ایپکلی
صالنجاغنه اوزانش سولکان انکلیز موده
غزه‌لرینی سوزن مستنا بر خام افدينت
عشق و ملانی نقل ایده‌کن اوته‌کی دفه
دال‌لرندن بر آسقی آلتنه بوزلوب بوقا،
بو فنا قادیتلر ایخنده، بوسیاه، بوسیاه اوده
کچک حیات حرماتی دوستون زوالی
بر آزادی ایله مشغول اولیور، صوکره
بریسی ده شبرک بتون کوشه‌لرند، بتون
قبله‌لرند کزیبور، هپسندن شخصیتمزه،
میتیتمزه عائده، حسل‌منه، امللر منه،
احتراس‌لر منه‌دائر موشکافانه تدقیقات و مطابا
لماقی یازیبور؛ ياخود بر عالم استتاپته بیکله‌رک
عشق بتون الوان متصوره‌نی تصور ایچون
محبل خانه‌لر تجیم ایدیبور؛ حیاتی شیمیدی
محبل، شیمیدی حقیقی، شیمیدی طبیعی
لوح‌لرله عرض و احسان ایدیبور؛ بر
باشقه‌ی شهر مزک قوزمو بولیت عالم‌لرند
کزه‌رک بونلرک عادات و اخلاقی یازمغه
اوغر اشیبور؛ بر اوته‌کی اک بیکله‌ک عالم
کبارانه‌نک ممتاز غنچه‌لرینی اولدقدی کبی

(التجی فرقه برخی لو قوماندان او لوب مجروداً در سعادتة)
(کان میلوا سعادتلو حن نخسین باشا)
Hassan Tahsin Pacha.

تقدیک ناریخ تکامله واقف کیمسه
کورومیور. الاچوق واقف اولاندر
ینه اوند درکه تقدیله دکل، تحریرله
مشغول‌لر، دیه‌جیل اولسهم پک
طوغرو برسوز سویلمش اولورم.

ایشته بو کوبنی حکایه‌مزی بو
نقشه نظردن او قومانی، بو به ندقیق
ایملى، بو حکایه‌لری یازارلر کن
محررلرک نه قصد ایتـهـکارخی بو به
اکلامالی. کهنه شرائط ادیسه ایله
بوکون بازماش بر حکایه ندقیق اولو نماز،
عصر ادینک صوك تخلیـاـتـی تدقیق
اـدـنـ بـرـ محـرـرـلـ یـازـیـلـرـیـ، مـقـصـدـیـهـ،
فـکـرـیـهـ نـقـوـذـایـجـونـ اوـنـکـیـ قـدـرـمـتـعـقـ
برـوقـوفـ، مـنـقـعـ بـرـ دـمـاغـ، کـکـنـ بـرـ
تحـلـیـلـ اـیـسـتـرـ. آـهـ اـسـلـ مـسـٹـلـهـیـ
اوـنـوـتـیـوـرـمـیـیـ، شـوـلـانـ مـسـٹـلـهـنـیـ؟ـ...ـ

خـایـرـ، بـورـادـهـ اـونـدـ بـخـنـهـ لـزـوـمـ

کورومیورم؛ بر چوق و تائق و دلائم اولدینی
حالده بـوـخـنـیـ مـسـکـوتـ بـرـاقـیـوـرـمـ؛ چـونـکـهـ
ادـبـیـاتـ وـارـکـنـ لـسـانـ سـکـوتـ اـیدـرـ.

ادـبـیـانـ کـانـیـجـهـ — بـونـکـ حـکـایـهـ قـسـمـنـدـهـ
بـزـدـهـ یـازـیـلـانـ اـزـلـدـنـ اـکـلـاشـدـیـغـهـ کـورـهـ —
اورـتـهـ دـهـهـ ھـیـچـ بـرـ مـکـتـبـ، مـسـلـکـ دـعـوـسـیـ بـوـقـ؛
مـطـلـقـاـزـوـلـاـ، مـطـلـقـاـ بـوـرـتـهـ وـیـاـ مـطـلـقـاـ فـوـیـهـ
دـیـنـ بـوـقـ؛ زـیـرـاـ محـرـرـلـ بـیـلـرـلـ کـهـ اـصـلـ
مـقـصـدـ آـنـلـرـ دـکـلـ، اـیـشـدـرـ. اـنـ مـعـنـایـ
جـانـ اـحـسـانـ اـیـسـوـنـ دـهـ اـیـسـتـهـ بـرـ بـرـیـ
حـکـایـهـ سـیـلـهـ اـیـسـوـنـ. هـرـاـصـوـلـ اـوـنـ اـیـخـونـ
ایـدـرـ؛ حقـیـقـیـ بـعـضـلـنـدـهـ پـکـ یـکـ اـصـوـلـلـرـ بـیـلـهـ
کـورـوـلـیـورـ، بـرـ طـاـقـ اـصـوـلـلـرـ اـمـتـاجـنـدـنـ
مـتـشـکـلـ بـرـ طـرـزـدـهـ فـقـرـلـرـدـ یـازـلـدـیـ، بـونـلـرـ
ھـبـیـ دـهـ اـیـ اـیدـیـ؛ بـعـضـ قـصـورـلـرـ اـوـلـهـ
بـیـلـهـ اوـکـیـ اـسـبـاـدـنـ مـتـولـدـ اـوـلـیـوـبـ صـرـفـ
محـرـرـلـ عـدـمـ مـوـقـيـتـنـدـنـ نـشـأـتـ اـیدـیـوـرـدـیـ.
زـیرـاـ محـرـرـلـ قـلـمـلـرـیـهـ کـامـلـاـ صـاحـبـ وـآـمـرـ
اـولـهـ مـدـقـارـنـدـنـ بـعـضـ بـیـلـهـ بـیـلـهـ، بـعـضـاـ غـیرـ
ارـادـیـ مـقـصـدـلـرـنـدـنـ اـخـرـافـ اـیدـرـلـرـ،
فـکـرـلـرـیـ اـداـ اـیدـدـمـلـرـ، تـحرـیـفـ اـیـمـکـ

رسم ایده رک او نارک اخلاق و احوال رو -
حیله ریخ عرض و بسط ایدیور؛ اک خفیف
و هوائی تریمه لره بیو بشن، و جدانه عائد
هر دلو و سو سه لره بیکانه، هر درلو قیوده
بیانجی آلیشمیش قادسیاری کوستیریور،
ندقيق و تحلیلک قربانی اولان کنج دماغلری،
تحملارندن فضله بیکانمش بیچاره بورغون
مغز لری الیور؛ بوناری عشق لرنده،
ایشلرندنده، حیاتلرندنده کورمکه اوغر اشیور؛
چوق سومکدن کان عذابری، عشق لک
هر درلو اتفعالات ملوناسنی، رنکی رنکنه
تصویره چالیشیور؛ شبهه نک الندہ حیات
واراده او لور بونی کوستیریور... و بونارک
هیسی ایدر .

کورو بیور که ناقللر من هب تدقیقات
اخلاقیه و دوحیه ایله مشغولدرلر؛ هانکی
اصل لری قولانیلر -ه قوالانس و نار،
مقصد لرینه موفق او لاقلری حالده، شایان
تشکر تبع علده بولنشن او لورلر . بری بر لرینه
نظرآ رحجانلری ساده مقصد لرنده موفقیت
و عدم موفقیت لرنده در . و بنم اکلا اشمیه کوره
شیمدیلک چوغنک مقصدی «ادیسا تده
منفعت» فکریته پک او زاق او له رق حسن
 مجرده و صolder . صنعت اچجون صنعت
نظریه سی تا ویرجیلیوسدن بدء ایتدیکی حالده
الآن بوقدر مطیع و خادم بولق ایچون
نه قدر اساسی ، نه قدر صحیح او لمیلدر !

بزده نصل حکایه ریاز بله بیلیر ؟ بو ،
بوکون برمیله او لدی : بعض طرفاردن
حکایه ایجون مساعد بزرگین بولق مشکلدره،
فکر لری در میان او لو نیور؛ بخه ناقللر من
او قدر زنکین بر ساحة تصویر و حسایه
او زرنده در لرکه حیر تله نه یا هجری خی سیله .
میورلر . کچنده ذکار نه پک اعتماد او لان
بر محیم ، محضا بوصو سه صرف ذهن
ایتمدیکنندن، بزده حکایه ریاز بلاماز .» دیمشدی .
— چونکه ؟ .. — چونکه زمین یوق ،
و قمه یوق ... آه ، زمین ، و قمه ... لکن
اور تده بوندن با شقه نه وار ؟ بوناری
کوره جلک قدر ، بونارک روحنه حلول

(صنایع نفیس دن تابلو : مکالمه عاشقانه)

ایدوب تصویر ایده جلک قدر قوت وجسارت
تدقيق او لونامش ، یازلما مشن ، یازلما مشن ...
آه بروغون ما قارکلیان وجوده کتیره بیدی ده
بر روزولا او لس بیدی ، بر عالم ، بر حیات که
هیچ بر شیئی یازلما مشن ، زنکین بر ترا کم
عن اصر ، او بله بر تختالف عادات که هیچ
او زمان ذکی ارقدا شم بنم سکوت تسد .

آلتندن ، يالديزلىره بوغدىليغى دكز اچىنده
غائى او لاچق كى قىمالى آطه آچىقلارنىدە
آچىلماغىه باشلاشىن كونىشك ، بولوطلىرىك منور
ئاتىھەلرندن قورتولان نىماعىلارى ، بىحرىك
مىسارتىكاراھ ايله طانەلمان يارلاق يالدىر -
مەلر او زىرنىدە خىنەلى اقماعىلرلە او جوشىدى .
كوى دىلاقانلىرىنىڭ بىزىلىرىن بىزىمىلە آچىلان
دوداقلىرىنىڭ بىيقلەر دىزح بورولدى .
بىكلە مىكىن او سادەرق بول او زىرنىدە بىر باغلە
بىراقلەرى قورومش كونوكلىرى دېپىسىدە
طوبراقلەر بولامىش بررق او زۇمدا نەنسى بولىق
ايچىون يارىم ساعتىدر او غاشان برراق خاتىم ،
بر ايکى صىصقە چو جوق ، آتىغە قىيامادقلىرى
صالقىمارلىرىنىدە بولە قوئىدىلەر . چىشمەتك يالا .
غىندىن سواچىن ايکى او كۆزدەن بىرى بىحرىك
مەتعظمانە ايله باشنى چورىدى ، اسانلارك بول
ز والى اكتەنلىرىنى بىرنظر مىرىحتىلە باقدىقىن
صوڭرە سوپى ئىجدى . و بونلار كىندىلىرىنى
سوق ايدىن كوجولك بىر چو جوغىك اىنې
صوپا ضربەسە اھىميت ويرمەرك مزارلغىك
بىر سکون يوقۇشىن چىقاراڭ ، آتاغىنیدە ،
قرمنەتە ، زورنا ، چىقىنه نارە ، طاول
هوالرىنىڭ آھىك روحۇوازىسە رفاقت ايمكىن
بىك مۇنۇن كۆزۈك كۆپلە قادىسلىرىخى حامل
درت او كۆز عىزىزىسى ، اوقدىر مىراق تولىد
يدىن بول آلای ، بىر بطاۋات ملولانە ايله مزارلغە
قىرب ايدىيوردى .

محبیب ، پاک ، فریم بر سکاوه‌نی بالکن طبیعی
اول مدغیقی به آن سیله رد اینک او نک من یدنه ،
مؤلفک مقصدیته نفوذ ایده‌همک غلطانی
انبات اینزی ؟

هیئت اجتماعیه نک قلبندم کی سرطانلر
ترشیح ایدیلوب یونلر ایچون آغلانیور ،
یونلری آزدبر مق نیت فاسدہ سنی بسلیتلاره
لعتنلر ایدیلور ؛ « سر کذشت » یوقاریدن
اشاغی بر بحران ، آره صره تحقیر و تلمیعن
و قفله ریله او زون بر بحران سرشک دکلیدر ؟
« دو گون » فنا یور کاره ، حسنز لکله
سر تاشمش قلبم بر غیظدن باشقه رسیعیدر ؟
خلاصه حکایه من دها او قدر که کنجدر که
یونلر هدایت مکمل از لرمیداوه چیقاره مدادی ،
چونکه چیقاره مازدی ؛ فقط بو تنجایات
بدلهه فوق المأمول امیدلور یور ، بورایی
قابل انکار دکلادر .

— ٤٠ اغسطس ١٩٦٣ —

کوئی دوکونی

بازارلارى ده اوپله اىچىرى كەنلىيور ئەككەنلىيور ، سوگە
اوپله لرى ده واركە تكميل بوقىرىلە يازلىشىر ئەككەنلىيور ئەككەنلىيور
ئابىزىدەك « سينە تاسع » نىدە وەھان بوتون ئابىزىدەك « سينە تاسع » نىدە وەھان بوتون
دىكەر ازلىرنىدە بوندن باشقە بر قىسىد تەرىزىر
وارمىيدىر ؟ خالد ضىامىك بويولىدە نە موقق
اولۇنىش تصویرلىرى اوقوپورز ؟ بونلارك
آرمەندە، بومىھىطك ايجىنە، اورتە درجه دە¹
قالوب طېيىت بشىريەنى نە چوقى ئاي ، نە
چوق فسا ، عادنا حيات كېيى ، حىوانچە بىر
حیات كېيى تىرىچى ئايىنلار بولىدىنى مەتللى
بعضلىرى ده هېپ فنا كوشەلرى ، ياخود هېپ
فضائل و محاسنى الله آللەرق تصویرنىدە مبالغە
وافراطە مىل ئايدىسپورلار ؛ اوپله لرى ده واركە
عمومىت اعتبارلە بىرسى كۆستىركەنلىيور ئەككەنلىيور ئەككەنلىيور
ايجىون مىھىطك فوقدە مخىل روھار تصویر
ايدىسپورلار : بونلار انسانلىرى دىكلى ، اوحسى
كۆستىركەنلىيور ئەككەنلىيور ئەككەنلىيور
قاۋاشى بىر اخراڭلارى مقبول عد اولۇنىپور .
خالد ضىامىك « بىر اولۇنك دفترى » كېيى

حرمتله کوسه تریله رک ایشته شونلر بک
مشهور بہلوانمش دینیور ، بن ده صباحین
قارنالده سو رو جنک سؤاله جواباً کمال
نزارکنه « بورایه چوق منشور بہلوانلر
کایبره ! » دیدیکی در خاطر ایده رک آدم چکرک
حقی تسلیم ایدیورم .

آشاغیده بر بوبوک « مانه ز » ده ترتیب
اولونان قینه کیجه سنه قادسیه کوتورمکن
عودت ایدن طاول زورنا طافی فقط بیلم
بیچون شیمیدی ایکی به آریلارق برسی
یانزدن . دیگری قارشیمزده کی قهودن

مسائمه چیقیورلر . بزم طرفده کی جیفته
ناره ایله قره نهه او غضوبانه نکاهک اسبابی
صورار کن قارشیده طاول ایله زورنا بو
سیلری اورتک حر صیله « عربه دن آنلام
بن — صاری قیزی صافا لام بن » فریدیله
اعلان افتخار ایدیور . بکور وانی آرم سنده
دوغرسی پک شایان تقدیر برحس مساوا .
تپورانه ایله قارمه قاریشیق بر لشمن مختلف
صنوف اجتماعیه افرادی یشنده کی محاوره ده
مخاطبه ایشتدریله بیلمک بیچون سسلر
یوکه لیور . هیستکن فوقده بر او غونی
پیدا اولیور : جامعک آلتکده کی آجیق بر
دکانه ، ایچریده یانن غازک کولکنده
یارینکی دوکون بیچون پک مشغول اسکیجینک
قولی آلبایلیکنکه آجیلور : قارشیده کی
قهودنک ایچنده کوزه چاریان صاری تنکارک ،
صیره ایله آصلیمش فیلجانلرک پارلاقانی
اوژرندن آردهه صیره ده بر سیاه کولکه
کیبور : بردنبره « ساده بر ، او قمی کل ! »
آوازه آمرانه سی طاول سنتک بیله اوسته
چیقیور : چارشیدنک اولدیقه کنیش میدانی
اوژرنده نیم منور باشلر -- پوکولیز
فلاردن ، عرقیه لاردن کلاهله ، ناقیه لاره
وارنجه به قدر — هب قاریشمش : بعضاً
نمیم — شویس قوقولو بہودی ، یاقه جغلک
میمو بخی — شدنه تو بروغنه باصلیمش کی
ساممه خراش فریدارله یارینکی تحفانی
شیمیدیدن برووه ایمکده : بوجلهه قصاب
دکاننده آصلی طوران بش قویون بیله
کولیور کی باقیور ... لکن دوکون غصیلانی

خفیف وقوفسی ، او زاقده بر کویک کمهم
وعوومی ، کوچوک بروزان گنک محترز بو
کورتیسی ، هیسی شوروز کارسیزیاز آشمانک
لرزش تفکر بخشیله او قشان سکون محراوی
ایچنده بوغولدی . اطه رک بر چشم آشنا
کی تیزه شن ضیالری طور غون لا جورد
دکله او بوشمک بالشایه رق بوراده هرشی
مستغرق صمت و استراحت ایکن اوراده ،
آه اوراده ، بر حیات لیه نک استدا ایتدیکی
آکلاندی ...

...

شیمیدی یاقه جو چارشیدنک عصر دیده
چنار لری آلتکده کی فسقیلی قهوده ، بر
کیجه اول سرخوش اولمش چنکانه چالغی جیلرک
فرط شوق ایله جوش رق مر من طاشنی
قید قلری ماصنک اطرافنده ، او زاقده کی
دیرکک تیه سنده او بوقلایان غازک مشوش
آیدیسانی ایچنده بوجفه دوکونه عائد غصیلانی
دیگله بوردق . بو . بیتوب توکنک بیلمز
بر حکایه ایدی : کبار مسافر لر ، بوسنه
دوکون یوقی ؟ دیمشلر ، وار اما ... هم ده
زو الیار قاج سنه در نشانی ... فقط اقدار لری
یوق ! .. جوابی ویلش . بونک او زرینه
اعانه طوبلاینر . فلاں شوقدر ویرر ، فلاں
شو قدر ویرر ، دوغرسی بوبوک انسانیت
ایدر . کاین علم طاغنده بر کویدن کلیور مس .

یاقه جقدمک کوکی پک افندیشک همشیره می ده
کاین خانک برادرینه ویریلیور مس . فقط
اوده یاقه جقدمک کوکی کیرمه جدمش . آرتق
بو زوالیلرک دوکونی عموم کوی خلقنک
بر مرنی دیمک او لاجنده هب ال بر لکیه
غیرت ایدیلیور مس . فقط بالکن مسافر لاردن
طوبلانان بازه لاره ابراز سماحته باشلانش .

ایکی کاینده ، کوکی بده نه آلینیره هب
بر اورنک آلمش . طوبلانان او تو ز لیرا ایله
هم هولر تعمیر ایدیلیمش ، هم بیالری ،
طانه لری کیدیلیور مس . هم بہلوان ، یاریش
صرف چیقاریامش . بہلوان سوزی سویله تجھے
باشلر جور بله رک ، آرقده قهودنک قایلامننه
طایانمش کویلولرک ، انتاریلی افندیلرک آرم سنده
بوزنری فرق اولونیسان بر قاج کشی کمال
بر سکوت حکمفر ما اولدی . بر ایکی اور دکک

یوقوشک اوست باشنده غلبه لق آرنده ؛
آلای دها نشلی اولدی . کوکی بیکس
محالرینه ، چو جو غنی قو جاغنه قابوپ قوشان
قادسیلر ، از کلکلر ، خانه لار ، بکلر هب طول مشلر .
دی . شو حقیر عربه لر ده بوقر دقت واهیتی
جلب ایمکله عظمت پیدا ایمکله کی یا واش
یا واش ایلریلیور لردی . نهایت یقنجیه
قدر طولا شدیلر . درت عربه برد بور
طاغیلری . درت جالغیجی ده تا چارشی به
کانجه به قدر عبی هوای تکرار دن سیقعادیلر .
نهایت بونارده صوصی . او وفت ، اک
موشکاف صنعتکار ل طرف دن کمال شوق
و محبتله ایشانمش ظریف بر مر وحه سبزین
کی یا سیلان شو کوزل محرا او زرنده درین
بر سکوت حکمفر ما اولدی . بر ایکی اور دکک

المرندہ کی چاقلر لہ اتری طوغرامغہ کبر۔
یشمشر۔ سفیل قلیقلی چو جو قلر،
صوغان قوقولی کاب دومانلرینک یالاوب
چکدیک مشکوک اللوز معجون طباہے سی
اطرافندہ کورولتی ایدیورلر۔ نیم، ایکنہ
ایسکدن نانہ شکرینہ وارجھیہ قدر هر شی
موجود طبیہ سنک باشده قوندورہ بیامقلہ
مشغول۔ حوضک بنہ بر اسکیجی دھا
کلش۔ سورادہ اگاج دیندہ بر سیز و انجی
باربونیہ فصلیہ لریخی، قباقلری یرہ یامش۔
اوتهدہ بربی آوا، ایخیر ساتیور۔ ناور تهیہ
قویدینی طباہے سنک باشندہ بلکدہ اسکداردن
بری چکدیکی یور غونانک مانٹی طوئیور
کی دوشون کاغذ حلوجیسی آرناؤود،
ایقدہ، بر طرفدن اسکمہ طاشنیور، بوزوق
قالدیریلر اوزرندہ ناکھان بر پاطردی ایله
بوش بر عربہ بلکدہ، بر سوروجی، یدگندن
چکدیکی بیکیریہ شو قوجهان سیاہ ماندالرک
یانشده صو ویریور۔ خواجه افسدی
چو جو قلری بوکون ایرکندن آزاد اینش،
اونلر جیو بیلا شرق طاغیلیور، بوتون کیجہ
صباحہ قدر اویقونی راحتیز ایند طاول
زورنا یور ولق بیلعزیز نبات ایله ینہ گورلہ مکہ
باشلاڈی، بر طرفدن، آزمیں رندہ قالدینم بو طور
اوستہما کت کیمیش بیاض کلاہلی، یانصالونہ
قوشاق صارمنش رنکارمک خرقانی کو بولرک
یہلوان مباحثلر بی دیکلر کن دیکر طرفدن
قارنی سور و کله بیمین شیشمان قصابک چوبو قلی
برا خیارہ « طوپی طقوس و زاده ات آلدیلر،
اوده اوج بیخقدن! » دیہ ایتدیکی شکایتی،
اوتهدہ تر لکھ قہ و میہ قدر کلیویر میں بر
بک قهوہ جینک آبدال چرانی عن بزدن
بو فوارہ صفا مدارک ناریخ انش۔ اسی جدینہ
صور ارق کو ستر دیکی ظرافہ « آش حی
ایستہ دک؟ » جوابی آدینی ایشیدیورم.
سیلہم، نیم قاج قوندورا بیوادقدن،
اختیار اسکیجی قاج دفعہ چکیجی ووردقدن،
قهوہ جی بر الیہ مشتریلریہ فیلجانی ویرمک
دیکریلہ تمنا ایدر کن قاج دفعہ « صباح
شریفل خیر اولسون! » دیدکدن صوکرہ
طاول زورنا، قره نہتہ، چیفتہ نارہ بولندیغم

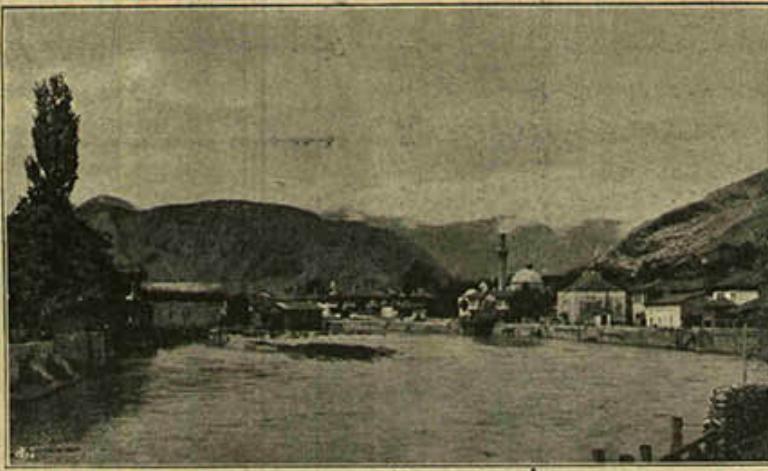
(یانیہ والی جدیدی و قوماندانی سعادتلو عنان فوزی باشا حضر تلری)

Son Excellence Osman Fevzi Pacha le nouveau gouverneur-général et commandant militaire de Janina

یہ پیتمیور، هر کس بودو کونہ او قدر هوں
ایتش کہ ... کلین کیدہ جنک قیزہ یالکز اون
سکز طافم آغیر انواب هدیہ ایتشلر۔
زوالی کلین کله جنک قیزہ هیج آدیران
یوچن۔ اما اودہ ... نہ ایسے، نصلہ
اولاچق، قدر بو، بر کرم یازلش۔ بل قارہ
قورو رشی ایش۔ شو قیز بولیہ بر
دوکون کورہ جکنی هیج عقلنہ کتیر مزدی یا۔
همدہ نہ دوکون۔ قارہ احمد، قورت
درملی، خر کله جی، قیجی عنان ہپ کله۔
جکلر، آہ بودها باز لاق اولاچق منش اما،
دون، هیج کیمسیہ صور مہ دن
کوچہ لک کتیر بور مشار، نصلہ طابور اغامی
خبر آمش، دون تمام کلین حامدن کتیر بیلر۔
کن ... آرتق دیکلہ میورم۔ طابور اغانیک
کوچہ کلری، طاول زور نای ناصل طو بیلاب
کو تور دیکی، صوکرہ یالکز طاول زور نای
نصل اذن ور دیکی، دھا صوکرہ کوچہ۔
کارلہ قونوش مق ایجسون یانلرندہ کی باشی
آبائی لی بر صقاللی بھ نصل مراجعت لازم

۱۱ ایلار، بیفتبہ: کیمہ۔

بو صباح چارشی بھ چیقدینم زمان خلاف
معناد بر غلبہ لق کوردم، قهوہ لرک پیکلری
طولیش، اسکمہ لر ہپ اشغال ایدیلمشدی۔
بر کنار ده کابھیلر مانٹاللاریخی یاقشلر،

[خطة عراقية جولاندن : امامیه قصیه می]
La ville d'Amaasia.

اراده سنیه حضرت بادشاهی اوزرینه
اموریت جدیده سنیه عنیت ایامشدر .
(۳۰۵) ده ظهور ایدن کرد اغتشاشاتی
اوزرینه کرد زاندارمه قوماندانلغه تعیین
قلنش و (۳۰۶) ده ایسه رتبه می نظامیه
میرالایاغه تحويل قلنشدر . (۳۰۷) ده
قدیم متصرف و قوماندانلغه تعیین و (۳۰۸) ده
ینه مأموریت مذکورده استخدام اولنی
اوخره رتبه می میرالاوهه ترفع قلنشدر .
(۳۱۱) ده مأموریت ساقمه می عهدشند
قالق اوخره ایک آی قدر والی مشاور لکی
وکالتده بولنش ، (۳۱۲) ده ایک متصر فاغنه
تحويل مأموریت ایده رک بالآخره ینه
ابها اولنشدر . سنیه مرقومه حزیرانش
یکرمیستنده اصله کرد والی مشاور لکه
وایلوں نهایتنده سلانیک اعزام اولنشدر .
آردهن چوق کمکسین سرزده ظهور
اولان محابرات حاضرهنک ابتدالرنده قتین
قوز کوی قره فریه ولوزانده بولنان قطعات
عسکریه قوماندانلغه بالآخره التجی ویدنجی
فرقلر قوماندانغی وکائته . بردمت سکره
یانیه قول اردوسنه تعین اولنی ایسده
الاصونیه اردوی هایونی مشیریت جدیه سنک
اولباده کی عرض و استیانی اوزرینه اردوی
مذکورده ایقا قلندرق التجی فرقه که برنجی
لوا قوماندانلغه تعین ایدلش و وظیفه
مودوعه سنی . حسن ایقا ایمکده ایکن قضاء
ایغی شکست اولوب بونک اوزرینه برای
نداوی با فرمان صرحت بیان حضرت بادشاهی

برهاندرکه هنوز اون طقوز یاشترنده ینی
(۸۵) تاریخنده عساکر موظفه یوز باشلغله
قتینده و (۸۶) ابتدالرنده سلانیک برنجی
صنف فنتیشلکی انصمامیه مقام ولايت
یاورلکی . (۸۷) ده ینه مقام مشار اليها
یاورلکنک ایقا سله عهدشند خابطه یوز
باشلغله توجیه بیورلش ، (۸۸) ده رتبه
حالیه سله ضبطیه مشیریه یاورلکه تحويل
مأموریت ایتمشدر . ایک سنه صوکره
رتبه سنک بیکاشلغه ترفعیله نیشه تعیین
اولنی ایسده سنجاق مذکور اووقتل
برزرنیه مربوط بولنیدن منحل اولان
آلای بکلکی وکالتیه درت آی فدر برزرنده
ایفای حسن خدمتند نصرکه نیشه عنیت
وبر سنه سکره ینی (۹۱) ده فقار غلطه
بلک اوغلی ضابطه بیکاشلغله ، (۹۳) ده
عهدش نه آلای بکلکی توجیهه یانیه
تعیین و (۹۴) اوخرنده لسویک قوماندانلغی
انضمامیه قولونیا اصلاحانه مأمور اویلشد .
(۹۷) ده بالاراده سنیه ارضروم آلای بکلکنه
تحويل مأموریت اجرا قلندرق استانبوله
جب اولنی ایسده بتکرار یا یه معاودت
ایامشدر . (۳۰۱) ده مرحوم ایوب
پاشاییه الاصونیه مسئله ماضیه سنده بولنش
و بالآخره مأموریت طرزونه تحويل
قلنشدر . (۳۰۲) ده وقوعبolan استدعای
اوزرینه جزار بحر سفیده تعین قلنش
وانسای حرکتتde سلانیک زاندارمه
قوماندانلغه تعیین حقنده تبلیغ بوریلان

قهوهه کلدی . دعو تلیری آلیور دینلدنی .
اووقت ، دعو تلی صفتیه عمر نده ایلک
دفعه بوله براعتیه مظہر اولان درت بش
کشویلو . وجود لرندن آیریق طوتدقلری
قولری نیایه جقلری بیلمه بیلک ، قالقدیلر .
سیاه صفر فی اوزرینه قبور دیق سیاه
صاجلرندن . بیور طه بیچمنه اوچکه لربه
باصدیغی آیاق قابندن . بلنه صار دینی پاس
بونه قوش اقادن بلک منون کورونن برکنج
قریت رق ایلری یکدی . صوکره . احمد . حسن ،
فالق به ، غلبانی اولسون ! » تشوقلری
چارشی بی طولا شدی . کوکی حامه کیده .
جکدی . برخیلی ترددن صوکره چوغالان
بو آلای اوزا قلاشان طاول کورولتیلری
آرہ سنده جامعک یاندنه کی بوقشدن غائب
اولدی . چوق یکمده بنه عودت ایتدی .
بودفعه وجعه علی کوکی لرک چشاپلری . سیاه
اسقار پینلری . فسلری آجیق بزر بوجه
ایچنده ایک الله آمشدی . نسیم . کل
باشنده چیقار دیق بوسکو اسز ، یاغلی فنی
هوایه آته رق هیسی کولدیر بیوردی . وجعه
علی ، شو پهلوانله آنسان طانی بیله
ایمن دیره جک ، طاولدن قوتی بر سله :
« آغار هادی حامه ، حامه بیورک ! » دیه
با غیردی . صوکره بو سن : هیسی ده
اوza قلاشی . چارشی تهلاشم ، کوره ش
برینه کیمه نک وقتی کاشدی .

— مابعدی وار —

م-بن ماهد

سیاه سرمه لیری

الاصونیه فرقنلک برجی لوا فرمانیه میلوا
معارنلو همه محسین یا ایا محضر ندی
مشار اليه ۱۲۶۶ تاریخنده یانیه ولايته
ملحق قره مراطاسک مساریه قریب سنده
مالس بلک ابن اسلام بلک بوجه نک صلیندن
قدم نهاده عالم وجود اویلشد . فطرة
حائز اویلقلری شیجاعت و در استلرینه بر

نهزک بونی الا اوافق نقطه‌سننه قدر تدقیق
ایدیشوردی .

الا محبتی بر مدام‌له‌سننه قارشی سرمهد
اوافق بر عکسیلک اقسـه پک زیاده معروز
اولان ماجدی بو هریت اویله وحشیجه ،
عنود بر مقابله‌هه اجار ایدردی که بوتون بو
وحشت و عنادک ، قانی کمین - اوزمان بر
شکل ولسان ویردمدیکی ایچون - ساده ،
انیم ، مجھول بر جریمه کی قانایان بر حسدن ،
آنجق بو حسدن نولد ایتدیکی شیمدی قول
ایدیشوردی . بوتون وعداونک عزت نفله
بر میلان منه کانه‌نک مخاصمه‌سنندن باشنه بر
شی اولمادیکی شیمدی تعین ایدردک کنج
آدم بر دنبه شودوشیدیکی و رطهدن قورقیور ،
هیسی رد و انکار ایمک ایسته‌هه رک : « بن
چو جو غم ! .. » دیمه محاکمه‌لریخی اسکانه
چالیشوردی .

— ۲۸ —

— بو کا ندن تعجب ایدیشورست ،
دیبوردی ، بوداتا دائنا بویله دکلیدر آسه ؟
کوز اوکنده بولمایان رائما اهال ایندزی ؟
بوکوی کوشه‌سننه کلوب کندیلریخی حکوم
مال ایمک ندن مجبوریت کورسو نلر ؟
حالبوک شیمدی یکی کوی ، یالکز کچن
وابورلری . قلندره ایکی کورک بویی ریاتی
ایله اوقدر لطیفردرکه ... نور نه ایسه ، او
ذاتا اوقدر متلویندرکه اونی اتهامه لزوم سیله
کورم ؛ فقط نبات دعوا‌سنده بولان سرمهده
نديسلم ؟ ایشته وفای بشره برمثال دها ! ..
بر شی اعتراض ایده‌یعنی ؟ او نارسز بوراده
دها راحتم ، آره صیره کلکلکری خوشنو -
نورسـم اختیارینه مجبور اوله جنم تکلفات
بـی اوقدر قورقوتیور کـه بویله‌جه
قالق ایستیورم . -- و ماجد آنهـنک
قوله دایامش اولدینی باشنى دها عاشقامه بر
میل ایله دیزـلریـنـه قدر ایـشـدـیرـهـرـکـهـ : --
بویلهـجهـ ... سنـکـ یـانـکـدـهـ ، سنـکـ قـوـجـاعـگـدـهـ ،
اوـبرـاـرـ کـچـمـهـنـ زـوـالـیـ سـنـلـرـ کـلـدـیـکـهـ سـرـمـدـهـ
چـیـقـارـمـقـ اـیـچـونـ بوـتوـنـ مـحـبـتـیـ هـیـجـ
کـیـمـسـهـنـکـ کـلـوـبـ اـخـلـالـ اـیـمـهـ جـکـنـدـنـ اـمـینـ
اوـهـرـقـ ... تـهـاـ ، آـسـوـدـهـ ... -- برـکـهـ

قلـبـهـ توـدـیـعـ حـسـیـاتـ اـیـتـدـیـکـ زـمـانـلـرـهـ
سرـمـدـیـ دـوـشـوـنـکـ اـیـسـتـرـدـیـ . اوـزـمـانـ

اوـنـ ذـهـنـاـ تـجـیـسمـ اـیـچـونـ بـوـرـوـلـورـ ، تـاـکـوـجـوـ .
کـلـکـنـدـنـ بـرـیـ بوـتوـنـ تـکـامـلـ تـرـیـنـاـنـدـهـ حـاضـرـ

بـولـنـورـجـهـ سـنـهـ مـاضـیـ قـورـجـالـارـدـیـ .

اـوـحـ ، اوـنـ بوـتوـنـ ذـوقـیـلـهـ . بوـتوـنـ

جـسـمـیـلـهـ ، بوـتوـنـ چـهـرـهـ سـیـلـهـ نـهـ قـدـرـفـوـقـ الـارـضـ

بـولـبـورـدـیـ ؛ صـاـجـلـرـدـهـ کـلـسـانـ شـعـرـ .

کـوـزـلـوـکـ رـمـلـکـ مـلـوـلـ سـیـاهـیـ ، دـوـدـاقـلـرـکـ

خطـسـؤـالـیـ ، جـهـدـهـ کـیـ تـشـکـلـ صـافـ .

قـامـتـکـ لـوـنـدـانـ وـمـسـتـانـهـ حـالـیـ ، تـهـایـتـ بوـتوـنـ

ایـجـهـ لـکـلـرـیـهـ ، بوـتوـنـ مـعـنـاسـیـلـقـلـرـیـهـ قـدـرـ

تـکـراـزـ تـکـراـزـ کـوـزـیـنـکـ اوـکـنـهـ کـتـبـرـزـ :

بوـتوـنـ سـنـلـرـکـ صـورـ تـزـینـهـ سـوـسـلـرـ ، طـارـ

اـسـفـارـلـنـلـرـ اـیـجـنـدـهـ اـیـخـیـکـ کـیـکـلـرـیـ طـاشـانـ ،

بوـتوـنـ یـارـامـازـ عـصـبـیـلـکـارـیـ حـسـ اـولـوـنـانـ ،

ایـجـهـ اوـجـهـلـرـیـ خـبـرـیـلـاـیـانـ کـوـجـوـلـ آـیـاقـنـیـ

اوـزوـنـ . اـیـجـهـ بـارـ ، قـلـرـیـنـکـ کـلـرـنـکـ مـدـفـلـرـیـ ،

الـلـ تـشـکـلـ زـمـ وـلـطـیـفـیـ تـکـراـزـ کـوـرـوـرـ ،

الـدـیـوـنـلـهـ درـ آـغـوـشـ اـیـدـیـنـجـهـ » بوـالـکـ نـهـ

پـرـهـیـجـانـ بـرـشـیـ » حـیـ اوـلـدـیـغـیـ تـصـوـرـ اـیدـرـ ،

بوـتوـنـ بـوـنـلـرـ آـرـاشـدـیـرـرـدـیـ .

— ۲۷ —

صـوـکـرـهـ بـرـدـنـهـ بـرـ اـمـدـیـشـهـ کـلـدـیـ .

حـسـ اـیدـیـورـدـیـ کـهـ اوـنـ تـاـقـیـصـهـ اـنـکـلـکـ

کـیـدـیـکـیـ ، سـیـاهـ چـوـرـاـبـلـرـیـنـکـ اوـزوـنـ قـوـنـجـلـرـیـهـ

دـبـزـ قـلـقـلـرـیـ دـائـمـاـ مـیدـانـهـ اوـلـدـیـنـیـ سـنـدـهـ

ایـکـنـ سـوـمـشـدـیـ . بوـنـ شـیـمـدـیـ دـهـشـتـلـهـ ،

خـشـیـلـهـ دـوـشـوـنـیـورـدـیـ : بـرـزـمـانـ نـصـلـ بوـتوـنـ

رـوـبـالـرـدـهـ اوـنـ کـوـرـدـیـکـنـیـ تـخـطـرـ اـیدـیـورـدـیـ .

یـالـکـزـ صـوـکـرـهـ اوـخـصـوـمـتـکـ نـصـلـ اوـلـوـبـدـهـ

تـأـسـ اـیـتـدـیـکـنـهـ دـائـرـ بـرـشـیـ بـوـلـامـیـورـدـیـ .

تعـمـیـقـ خـاطـرـاتـ اـیـتـدـیـجـهـ بـعـضـ اوـفـاقـ

رـنـکـلـرـ ، بـعـضـ کـوـجـوـلـ اـمـارـهـ لـرـ ظـهـورـ

ایـنـکـدـهـ اـیدـیـ . اوـزـمـانـ بـوـاتـبـاـلـرـ قـارـشـیـنـدـهـ

بوـتوـنـ اوـخـاصـمـهـلـرـکـ ، بوـتوـنـ اوـ خـارـجـهـ

مـیـلـانـلـرـکـ کـنـدـیـ طـبـیـعـتـدـهـ کـیـ وـحـشـتـدـنـ ، غـیرـ

قـابـلـ ضـبـطـ شـیـلـرـدـنـ اـیـلـرـ کـلـدـیـکـنـهـ قـدـرـ سـوـقـ

فـکـ اـیدـیـورـدـیـ ؛ اوـ کـاـمـتـاـیـلـ ، اوـ کـاـمـلـوـبـ

کـوـرـوـنـهـمـکـ اـیـچـونـ بـوـحـرـکـتـلـرـکـ نـصـلـ وـحـشـیـ ،

مـغـرـرـ بـرـانـهـمـاـ کـلـهـ تـعـقـیـبـ اـیدـیـکـنـیـ دـوـشـوـ .

درـسـعـادـهـ جـلـبـ بـیـورـلـشـیدـیـ . مـتـارـالـیـهـ فـونـ

وـقـوـانـبـنـ حـرـیـهـ بـهـ مـطـلـعـ ، جـسـورـ ، غـیـورـ ، مـتـبـنـ

اـرـکـانـ عـسـکـرـیـهـ مـنـدـنـدـرـ .

مـیـمـاـنـیـ فـرـدـایـ غـرامـ

[۲۳۹ نـوـمـرـوـنـ بـرـیـ مـاـبـعـدـ]

محـرـرـیـ : محمدـ رـوـفـ

— ۲۵ —

سـنـلـرـجـهـ سـوـرـنـ کـنـجـلـاـکـ کـدـرـلـنـدـنـ ،
بوـ اوـزـوـنـ خـوـلـیـسـالـرـیـ تـعـقـیـبـ اـیدـنـ شـشـقـ

حـمـارـیـنـکـ وـرـدـیـکـ مـرـاـتـلـرـدـنـ صـوـکـرـهـ

بـوـهـارـکـ قـارـشـیـنـدـهـ آـرـنـقـ هـرـدـوـلـوـ اـنـسـاطـهـ

غـیرـ مـقـتـدـرـ ظـنـ اـیـتـدـیـکـ قـلـبـنـدـهـ کـاـهـ اوـیـلهـ

اـشـتـیـاـقـلـرـ قـبـارـیـوـرـدـیـ کـهـ بـکـیدـنـ حـیـاتـهـ کـبـرـ .

جـهـنـهـ بـرـ ذـوقـ مـسـتـیـ حـسـ اـمـرـدـیـ .

سـاعـتـلـرـجـهـ ، دـوـدـاقـلـرـدـهـ بـوـسـلـرـ ، کـوـزـلـرـنـدـهـ

اـمـلـلـرـهـ ، قـابـیـ چـیـرـیـنـهـ رـقـ ، سـاعـتـلـرـجـهـ

تـارـلـاـلـرـکـ اـیـجـنـدـهـ ، اـقـلـرـکـ ظـلـالـ سـبـیـزـنـهـ

مـسـتـرـقـ ، مـسـعـودـ وـمـشـمـسـ ، سـاعـتـلـرـجـهـ

بـوـرـوـرـدـیـ .

آـرـنـقـ عـقـبـ قـلـمـ ظـنـ اـیـتـدـیـکـ رـوـخـنـ

بـوـهـوـ . نـمـاـنـیـ صـوـکـرـهـ يـاـسـلـرـ ، نـاـکـهـانـیـ

کـلـنـ وـحـیـاتـیـ اوـلـکـنـدـنـ دـهـاـ دـهـشـتـنـیـ بـرـ

ظـلـمـتـهـ بـوـغـرـقـ اـمـلـلـیـخـیـ بـیـقـانـ ، آـرـزـلـرـیـخـیـ

هـرـجـ وـرـجـ اـیدـنـ . بوـتوـنـ اـنـسـاطـلـرـیـخـیـ

قـیـرـانـ ، مـخـوـفـ قـوـرـلـرـ تـعـقـیـبـ اـیدـرـدـیـ .

اوـزـمـانـ بـجـرـوـحـ وـبـیـتـاـبـ سـرـبـلـیـرـ ، سـیـلـاـرـجـهـنـهـ

بـرـسـکـوـنـهـ یـهـچـقـیرـرـدـیـ .

بوـ محـرـانـلـرـ آـلـتـنـدـهـ اـزـلـجـکـهـ سـرـمـدـکـ

کـنـدـیـ آـلـامـلـهـ نـهـ بـاـیـدـیـغـیـ دـوـشـوـنـیـ چـوـقـ

اـوـلـوـرـدـیـ ؛ اوـ زـمـانـ اوـکـاـ قـارـشـیـ . قـادـینـ

وـرـبـیـقـ رـقـیـزـ اـوـلـقـ صـفـیـلـهـ ، قـلـبـنـدـهـ بـرـ جـرـیـمـهـ

مـرـحـتـ آـجـیـلـدـیـغـیـ حـسـ اـیدـرـدـیـ . فـقـطـ

صـوـکـرـهـ اوـمـوـزـ سـیـلـکـرـکـ « نـمـهـلـازـمـ ! »

دـیرـدـیـ .

— ۲۹ —

بـوـنـکـلـهـ بـارـ ، بـعـضـاـ ، مـاـیـسـکـ لـاـجـوـرـدـیـ

لـیـالـنـدـهـ ، بوـتوـنـ بـجـوـمـکـ درـرـ اـیـتـسـامـهـ نـصـ

نـکـاهـ اـیدـوـبـ مـقاـوـمـتـسـوـزـ بـرـمـیـلـ غـرامـ اـیـلهـ

هیچ برشی کوستمیور، برشی ایشتدیرمیور،
بپوش براقیوردی .

بردنبره اطرافندہ بر رایحہ تر، حیات
ویرن بر رایحہ طفیلہ حس ایتدى، واولمۇت،
حیات بشر ایجون او بویوک، او يکانه، او
مشقق تسلیتکارک کلدیکنے ذاھب اولەرق
مسعودانه ایگلەدى . شیمدى کوزلرینی
آچق ایستیور، آچمیوردی . بیاض
قانادی برشی، مائىل پرواز کوبوکدن بر
وجود بیاض، کندىنە تقریب ایدیسور،
بوتون بوي رعشەداریله سانك آلامنى
یتیروپ آلبور، ماجد بوندە سرمدک تېسمى،
اوئك رایحەنى، اوئك شکلرینى کوریيورم
ظن ایدەرك بویله، بویله اولەدیکىنەن بختیار
اولیوردی . صوکره اوشكى دالغەلەندە الفەلانە
تقریب ایدەرك کوجوک، بیاض، برقوش
کېی سرین سرین ئاس ایدوب حرارت نېضانى
صوکرەن احسان ایدن زمین الیله الى
طوبیور؛ برسن، طانیدىنى، تاقبىنە قدر
کىرن برسن « خستە نصل؟ » دیسور ...
اوح، بوشفای ناکەنە، بوجددۇ مات!
کوزلرینى آجدى، ضیاڭىشىتە انتشارى
آرەسندە باش اوچنده شکلر فرق ایتدى،
اوال شیمدى دها نزەن، دها سرین،
الىدن طوبیوردی . اوقدر کوجوکى، كە
الىنە ئاھب اولیوردی . متىسم، شوخ بر
چفت دوداق تکرار ایتدى : - نىلسىز ؟
دليقانلى، يىتاب، مسعود، حايقىرمق
ایتىدى؛ صوکره سادەجە تلفظ ایتدى :
- سرمد!

- اوت، سرمد ونور، دىدىيلار .
خستە، کوزلرینى يېم قابايدىرق؟ « او!
سزدەمى؟ » دىدى .

شیمدى سرمد قولاغە قدر اکلمىشدى؛
سرین، رایحەدار سىلە بۇيىتلىك يانندە:
- بىچۈن عناد ایدیسور-كىز، دیسوردی؛
والدەكىز اوقدر مضطربكە ... بن تەھەد
ایتىم؛ بىكا اطاعتىڭ واردە، دىكى؟
اطاعت! ... خستە شیمدى بو ئەنسە
لب بىلب اولىك، پارچە پارچە اوئق
ایستېبوردی . بوتون وجودندە كى آلام

تەلکەسى اولدىيغى سوپايدىكارى زمان کوزلرى
معناسىز بر نظرلە سوزى كېي قابانىشدى .
آنەسى باش اوچنده، يدرىنىڭ بوتون
افعالانە هدف اولوب اونى حملە، رجا
واسترحامە اقفاھ جاڭىشەرق كوز ياشلىلە،
اينىرلە يالوارى سور، اوغلاندىن اىسە قاشلىنە
بر انخىاي امتاعدىن باشقە برشى استحصالانە
موفق اولامىوردی .

ماجد بىك ماضىرىدى؛ شىدتلى بر حما
اچىندا صايقلابوردى . بر حما، آتشلىلە،
آلولىلە، اشکال واھولىلە بوتون خستەلىنى
محوف و تەھماشىكىن براشىنچە حالە قويان،
بوتون رؤپىلارىنى، تەفكەرلىنى، رؤپىلارىنى ايماد
ھولاكە داۋەرە حقىقتىن چىقاران، رىنكارانك
فضالىرە اوچوران بر حما وقت وقت دىماغنى
بورىسور، قوتى تەخزىب ایدیسوردی .
فقط بوتون بواضطراپلەك آلتىنە سرین
بر اميد واردى؛ بىلە، ماجدك خوشە كىد .
بىوردى؛ حيانىن اوقدر بىزار اولىشدى كە
كىندىسەنە اولومدن بىخت اىتىدكارى زمان
وصالى قارشىلايان بر شوق اىلە « اوچ! »
دىمىشدى .

صوک كونلارك بىجادلاتى اونى نەقدر
يىتاب براشتىدى . قارشىدەكى حيانىنە سادە
بر يائىس حكمىرما ايدى؛ بىر مرض كە تداويسى
غىر قابل؛ ايشتە شیمدى براز استراحت
کورىيوردى . فقط بىققۇزە كىدىكى زمان
حيانىن تېلىلى ايلك كونلارە كەندىسىنى بعض
املىرە، بعض امىىلارە، بعض غراملىرە
مغلوب ھىجان ايمش، صوکره تعاقب ايدن
نشۇمەر، فتولر روحنى اوبلە بر توالي¹
آلام اىلە بورمىشدى كە بواشىنچە بىلە اولومى
ترجىحىدە بىلەت بولىوردى .

وقابالى كوزلرى آرەسندەن كىرن ضىالار
اهوال فىكىرىسىنە منعچ شكلر ويردىكە،
بر كوشەدە والدەسندەن آلامە كومولىش
سکوت ايتىدىكى كورىسور، آرە صىرىھ
ايگلەدىكى ايشىدىسور، اوبلە، سادەجە،
راختىجە اوئەنگىدە نەقدر، نە قدر كۆچ
اولدىيغى دوشۇنەرلەك مەتمەل اولىوردى .
صوکره و جعل، آتشلار كلىبور، اونى ياقىور،

باشلاقدەن صوکره كىندىكە مستولى اولان
حزنە تۈرك حىسياڭە دوام ايدەرك : - آه،
سەنگ ايجون نە كوز ياشلىرى دوكىدىكى
بىلەيدىكە ... آرتق خىالىكى بوتون بوتون
غائب ايدوب دە ذەنەمە سکا بروجود ويرەك
جاڭىشىدىغى زمان کوزلرى ياقان ياشلىرى
ياصىدەلارى نە قدر اىصالاندىغى كورسەيدىكە...
آنەلر، يالكىز آنەلر... آم، اكىدىنادە سىز
اولماسى بىكىز باشقە نە اولوردى؟ ... بوتون
قابىزە ايلك حس محبىقى، او علوى حرارت
و حسى القا ايدن سىزىكى... سىزىز قالدىغى
زمان ظن ايتىشىم كە جانسز قالىورم ... آه،
اوحلى هىچ اونۇ تىما بىجمۇ . آرىيلەر كە نە قدر
آغا لابوردك . نىصل آجىمادىكە بى اوقوسون
دىيە بوتون آلام مفارقە راضى اولەك ؟
ايىتە يالكىز والدەلرک عشق مقدىسەنە مخصوص
بر علوىت ... سىزكە عشقىزكە يانندە باشقە
باشلار، باشقە انھما كەندر، ناماھىتلىرى
واردر؟ ... وقا يالكىز سىزە ... فدا كارلق
يالكىز سزەدە وار... باشقە ھېسى سوز ...
ھېسى نافە ... يالكىز سز ...

ياشلار كوزلەندەن ياواش ياواش آفترق
آنەسندى ديزىي اىصالانىور، دلىقانلى، بر
چوق سەنلە محروم قالدىغى حرارت مادردە
سانك بوتون اعصابىنە، بوتون ملاڭە بى
منبع سكون بولىوردى .
بردنبره باشنى قالدىرىدى؛ شیمدى کوز-
لرندە ياشلار توقىف ايمش، دوداقلىرنە بى
خط خصومت تىرىمە باشلامىشدى : -
سەندەن باشقە بوتون كاشاندىن نەفرت ایدیسورم،
دىدى، ھېسى بى امضىرىپ ايلك ايجون
سانك رقابت ايدیسورلار، حالبىكە سەن،
سەن ...

وابانى آنەسندى كوكىسە برافترق
باشقەنى تکرار صالحۇردى .

- ۲۹ -

ماجد ياناقدە ايدى .

بوغازىندەن بىچوق مضىرىپ اولدىيغى
حالەر اوفاق عمليانە راضى اولماقىدە عناد
ايدیسوردى . كەنديسىيچون بوندە اولوم

⊗

فناوت یئمعهین رده ایسی ده یئتمز .

⊗

انسان سولیدکنک ضیاعه سودیکندن زیاده آجیر .

⊗

انسانک قلبی ساعت کیدر ، دوستلر قورمنی او نو توره ایشام من .

⊗

صادقت واستقامتی مجرد انکله متجلی او لانلر نقدیر ایدر .

⊗

برخانومک ساعته قلبی حال زمانه کوره هم سلامت هم ده فلاکتنه باعثدر .

⊗

بشيکدن قبره قدر او لان بولک الا قیصه سی فقر و فلاکتدر .

⊗

محبتک و فرقی جوک کره مضرت و نفرتی انتاج ایدر .

⊗

نوع بشر عمرنلک قسم نایینی قسم اولی یاد ایله کیبر .

⊗

اطبا خشونت طبی بولنان کسانی بیله خوش بولور ، زیرا خستکان دامن رفق و شفقته مائیدر .

⊗

اخلاققیز بر کیمسنک مهارتی خلقک اضراریخ مؤیددر .

⊗

بر کیمسنک درجه تربیه و شکرانی اطفعه انتظار ایستیکی زمان بیلیر .

⊗

وطن بروب او لان نسوان عجبه او لاد او لانلر در .

⊗

ارکلکر یشامغه آلیشیر ، قادینلر ایسه یشامغه و یشامغه چالیشیرلر .

احد احسان
مکافاتی قازانیزدی : فقط دامن خسته حکمران او لوردی .

سویله مسنه قارشی ، سرمدک سکوتی او نی براز صیقاردی . بوسکونه هیچ بر معنا ورده . میوردی . ایخلرنده هان دامنهاش و شاطر طوران بالکنر نور او لوردی . ایلک کونلرک لشنه سفی تعقیب ایدن ایام متواله ده حزن ضبط زمین ایتمشدي .

بعضآ هر شیئ او نو هر قر ، سرمدک آره صیره اظهار ایستدیکی نیم برودتلر ، احترازلر ، اغترابلر ، هر شی بر حرارت امل ایخنده او نو تیله رق ، بی قید واندیشه کوه زده لکلر باشلاردی : او زمان هر کس برمیل کشایشله روحی سرر ، آمالی عرض و بسط ایدر : نشنه مندانه سوق نفس ایستدکلری بوزمینده ده حزن بشر او نری ینه ملا لیلکه - سوق ایدر دی . (مابعدی وار)

.....

امثال حقیقت

تحربات خارجیه مهمه قلی مدیر معاونی سعادتلو رجب بک افندی حضرت آری طرفیندن ارسال بیورلشدند : مدت عمر نده هیچ بر اندیشه و کدره او غرامامش بر کشی محاصره کورمه میش قاعده به مشاهدر .

امثال قلبی سو قاغه بکزر ، ایخنده هر شیی کچرساده توقف ایدر .

منفعتده مشترک او لانلر محبتده مفتر . قدرلر .

شرف و سعادت حمال امنیه سی بیشک بکزر ، هر کس انده صالحانیق ایست .

ملاعنه ایضاح او لوره لطیفه حالتدن چیقار . اني حسن تعییرله تفسیر ایدن کیمسه او کی شیلدن حظ ایمز .

ادیب و فاضل هر خصوصده عادلدر .

قلب انسان مسن دخی او لسه ینه بکنیدیکنی دامنها سو هجک چاغده در .

واوجاع ، بوتون او آتشلر صیرلشدی . بالکنر او ، واردی .. او ، سرمد ! او سس تکرار ایستدی : - بوغازکی یار دیره جقست . دلگی ؟

او ، یار دیره جقدی . او ایسته . بوردی که قلبی ده یاریلساون ده بوتون یاره لری ، بوتون عشق میدانه چیقسون ، آجیسونلر ، آغلانونلر : او ح ، نقدر آ glamc ایست بوردی . - پکی ! بدی .

آنهمی سو بخندن سرمدک اللرخی او بوردی . او طه ده برجوق حرکت او لدی ، صو کره ینه بز دالغینلر ، رایخه دار ، سرین ، استراحت بخش بر دالغینلر خسته نک کوز قیاقلر بی قیادی .

- ۳۰ -

خسته لغت بوتون ایام متابقه سنده ، بوتون نقاہت زماننده بورله سرمد خسته به رفاقت ایستدیلر . او نک بومؤلم کونلری خنده لری ، سوزلری ، لطیفه لریله احیا ایدی بورلردی . ماجد او زون ، مسعود ، لطیف بر دور نقاہت بکیر بوردی . کنج قادینلر ، ایکیسی ده شو ساعتلر کوزل چکمنه رقات ایدر جه سنه همت کوستیری بورلردی .

ماجد ، بونلرک آردسته ، خسته لغه مخصوص بر ضعف قرارله ، سرمد حقدنه نفر ایستدیلکی آرزوی اغترابی چیکنیه برك متاباتی قلبنه ترک ایدی بورلمش ، او ن بوتون قلبک کوزلریله کورمه ک آلیشه رق بر ظل مسعودیت ایخنده هر شیئ او نو هم شدی .

هر کیجه بلبلری دیگله مک ایچون بکله . شیرلردی . ایلک محترز نفعه بی کیم ایشیدیر سه او کیجه او هر شیده حکمران او بیق مقرب دی . هیسی وقف کوش ایدرلر ، فقط دامن نور مکافاتی قازانیزدی : فقط دامن خسته حکمران او لوردی .

ماجد آرده صیره او نلره سرزنش ایدر دی . بر آی ایخنده هیچ کوروندکلری ایچون بر جوق ستملر ایدر : « بیوفال ! دیه شکایت ایلر ، نورک ، بک افندینک مانعتلر بی